

Széncsaták hőseire emlékeztünk

A Bányász Nyugdíjasok Alapítványa és Zirc Városi Önkormányzat közös bányásznap megemlékezésére került sor a Pintér-hegyi Parkerdő emlékművénél

– Nincs még egy olyan szakma a világon, mint a bányász. A föld alatt dolgoznak, keményen és sokat, viszonylag bezártan, mesterségesen odaszállított levegőben és fényben – mondta ünnepi beszédében *Szeiler János* nyugalmazott bányász, aki „széncsaták hőseinek” nevezte a földalatti munkásokat.

A szónok háromféle értelmezést adott a bányász kifejezésnek. Tágabb értelemben minden bányauzemi dolgozó bányásznak nevezhető, szűkebb értelemben a föld alatt dolgozó ember. Még szűkebb értelemben az, aki a vágatot hajtja, a szenet fejt, egyszóval: a vájár.

A bányászok sajtóságos kifejezéseket használnak, amiket csak ők értenek, ha pedig elkerülnek a bányától, máshol is megállják a helyüket, mert a földalatti munka sokoldalúvá képezte ki őket – mondta *Szeiler János*. Megtudtuk, hogy két bányanyitás volt, az egyik a második világháború alatt, a másik közvetlenül utána. Lakóközösségek – kolóniák, telepek – alakultak ki, és több akna is nyílt a bánya közel ötvenéves történetében.

A dudari több szempontból is úttörő volt a magyar bányák között, itt épült fel az első Magyarországon gyártott szkíp akna, Dudaron táplálták először vissza a föld gyomrába a karsztvizet, s több új technikát vezettek be a fél évszázad alatt.

Szeiler János arról sem feledkezett meg, hogy a bányászok nemcsak hétköznapi, hanem hétvégén, sokszor ünnepekkor is dolgoztak, az édesapák akkor is a bányában voltak, vagy oda készültek, amikor csengetett a gyermekeknek a Jézuska, vagy hozta a Nyuszi a piros tojást.

„Dolgoztunk olyan füstben, hogy alig láttuk egymást, akkora gázban, hogy annak töménységét a műszer nem volt képes kimutatni” – emlékezett vissza a munkában eltöltött nehéz évekre a szónok. Hozzátette: megkapták a fizetést, és sokan irigylük a bányásznyugdíjat, de ezért nagy árat kellett fizetniük, állandóan a veszély leselkedett rájuk. Említés történt arról is, hogy a bányászokat neves magyar írók, költők, így például *Petőfi Sándor*, *Jókai Mór* is méltatták.

Szeiler János kérte, emlékezzünk azokra, akik már nincsenek közöttünk, mert „leszálltak a föld alá, végezték a munkájukat, de nem tudták, hogy hazaérnek-e valaha”...

Szakács Ildikó elszavalta *Tamás István* „Föld alatt” című versét, s amikor a Zirci Városi Vegyeskórus dalba kezdett, az emlékező szervezetek képviselői elindultak, hogy elhelyezzék koszorúikat a bányász emlékműnél.

Szeiler János szerint bányásznak lenni egyedülálló szakma, s azt is kifejtette, hogy miért

Zirc Városi Önkormányzat képviselőiben Vörös Kálmán alpolgármester, Horváth Ivett, az Emberi Erőforrás Bizottság elnöke és dr. Árpásy Tamás jegyző hajtott fejet

A bányásznyugdíjas alapítvány nevében Pongrácz Dénes és Strasszer Ödön koszorúzott

Kelemen Gábor